

بلاغت احمد خان

زلالِ حکمت

در اخلاق، آداب زندگی و سیر و سلوک

جلد دوم

میرزا غلامی و سلوک عارف بالادعاج محمد اسماعیل دولابی

ترجمہ علی مردانی

ویراستار علمی: رضا علی محمدی

NI
نشر و زراء

سرشناسه: علی مردانی، نرگس، ۱۳۵۷
 شناسه افزوده: رضا علی محمدی، ویراستار
 عنوان و نام پدیدآور: زلال حکمت در اخلاق، آداب زندگی و سیر و سلوک / نرگس علی مردانی؛ ویراستار: رضا علی محمدی.
 مشخصات نشر: تهران، وزارت، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری: سری ۴ جلدی: جلد دوم: زندگی و سلوک / عارف بالله حاج محمد اسماعیل دولابی: ۱۰۴ صفحه
 شابک: جلد دوم، ۵-۱-۶۳۲۳-۰۰۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 مندرجات: ج ۱: زندگی و سلوک / عارف بالله شیخ رجب علی نکوگویان (خطا)، ج ۲: حاج محمد اسماعیل دولابی،
 ج ۳: بابت الله محمد تقی بهجت، ج ۴: حاج شیخ حسنعلی اصفهانی (نخودکی)
 موضوع: دولابی، محمد اسماعیل: ۱۳۸۱ - ۱۳۸۲
 موضوع: عارفان ایران، سرگذشت نامه
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۰/۸۶۴ع ۲۸۰/۸۸
 رده بندی دیوبی: ۲۹۷/۸۹۲
 شماره کتاب شناسی ملی: ۲۳۸۷۲۶۹

نشر وزراء

زلال حکمت

در اخلاق، آداب زندگی و سیر و سلوک
 زندگی و سلوک عارف بالله حاج محمد اسماعیل دولابی

نرگس علی مردانی
 ویراستار علمی: رضا علی محمدی
 ناشر: وزراء، چاپ اول: ۱۳۹۰؛ تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه
 طرح روی جلد: محمد علی کشاورز
 ناظر فنی و طراحی داخلی: معصومه میرزایی
 قیمت جلد ۲: ۳۰۰۰۰ ریال
 کلیه حقوق این اثر متعلق به نشر وزراء و اقتباس با ذکر منبع بلامانع می باشد
 شابک: ۵-۱-۶۳۲۳-۰۰۶۰۰-۹۷۸
 نشر وزراء تلفن: ۰۹۱۲۸۰۶۲۰۵۴
 تلفن مرکز بخش: وزراء ۰۹۱۲۸۲۲۹۷۰۲
 پست الکترونیکی: asvozara@gmail.com
 تهران ۱۳۹۰

فهرست

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۹	زندگی نامه
۲۳	زلال حکمت - حکمت عملی، نصاب، آداب زندگی و دستور العمل ها
۱۰۴	منابع و مآخذ

مقدمه

انما تحشی الدین عباده العا

از میان زندگان تنها مردان و انما مطیع و خداترند. سوره فاطر، آیه ۲۸

مقام اجل یقین مرتبتی است که همه کس را یارای رسیدن بدان نیست. عباده الرحمن و صلحا تنها با طی طریق و ملازمت با رفیقان راه و گذر از منازلی سخت بدان مرتبه رسیده اند.

سیر و سلوک حقیقی مردان خدا با زهد و چله نشینی کاذب و ریا و سالوس، فرسنگ ها فاصله دارد. سیر و سلوک در مذهب شیعه مفهومی دیگر دارد. تصوف به معنای حقیقی آن است. خودداری، تهجد و عبادت دائم و خالصانه بجای خرقة پوشی و دین فروشی ریاکارانه، حضور در میان مردم بجای گوشه نشینی و انزواء، ترویج و پیروی از احکام خدا و سیره معصومین (ع) بجای بدعت های ناصواب و بالاخره جهد و کوشش در راه احسان و گره گشایی از مشکلات مردم و رسیدگی به احوال درماندگان بجای اناختن بار معاش خود به دوش دیگران. رئیس اصلی این سیر الی الله است. آنچه از سیره اوتاد و ابرار برمی آید آن است که آنها زهد کاذب را خلاف مشی امامان و معصومین (ع) دانسته و مردود می شمردند و با عمل خود شعائر الهی را به مردم می آموختند. رفتار، گفتار و منش ایشان چنان است که حقیقت جویان را به سمت خود جذب می کند. کردارشان الگوی یاران و شیفتگان می شود و رهروان شان می کوشند از هر حکایت و پند و موعظه ایشان توشه بگیرند.

بسیارند مردمی که سعادت درک محضر این بزرگان را نداشته، اما کرامات، مکاشفات و شهود ایشان را شنیده و مشتاقانه جویای نصایح، نکته ها و دستورالعمل های ایشان هستند.

ج محمد اسامیل دولابی

و می خواهند رموز موفقیت در طی طریق را بدانند و آن را در زندگی خود بکار بندند.

کتاب های بسیاری در مورد علما و بزرگان اهل معنی منتشر شده و می شود، اما آنچه به نظر می رسد بیشتر در این کتب مورد توجه قرار می گیرد، بیان کرامات و مکاشفات و نشان دادن تسلط این بزرگان به عوالم مادی و معنوی و ذکر داستان هایی در این موارد است.

در اینجا آنچه بنظر می رسد مغفول مانده است، تعالیم، دستورات و نصایح ایشان است، گرچه به طور پراکنده اینگونه مطالب در کتاب ها دیده می شود به هر حال زندگی پر بار علمای بزرگ سرشار از درس ها و نکته هاست، کردارشان و گفتارشان آموزنده و ثبت و ضبط آنها برای جویندگان راه حقیقت که محضر ایشان را درک نکرده اند و برای نسل های آینده وظیفه ای است بس خطیر.

کتاب حاضر می گوشت به جای تمرکز و تأکید ویژه بر شرح کرامات و حکایت های زندگی این بزرگواران که در جای خود لازم و مفید است به اصل تعالیم و سیره عملی ایشان که خود مشتاق ترویج آن در بین مردم بودند پرداخته و سخنان، پندها، دستورالعمل ها و نصایح آنها را در قالب جملات کوتاه و مختصر ارائه دهد تا هم خواننده به سهولت به جوهره کلام دست یافته و هم از تطویل ملال آور جلوگیری شود. در واقع خواننده با گزیده ای از کلام که بایسته و چکیده مبحثی طولانی است روبرو می شود. گزیده ها گرچه کوتاه اما بسیار پر مغز و آموزنده اند.

در این کتاب با زندگی و شرح حال و گزیده کلام عبد صالح خدا حاج محمد اسماعیل دولابی که موصوف به فضایل و کرامات بسیار بوده اند آشنا می شویم و در مجلدات بعدی به شرح حال دیگر اوتاد خواهیم پرداخت.

روشن است که چون دیگر موارد مفاد این کتاب نیز خالی از اشکال نبوده لذا از خواننده محترم ضمن التماس دعا خواهشمند است نواقص و ایرادات را به هر نحو ممکن اطلاع دهند تا در چاپهای بعد اصلاح گردد. در اینجا لازم می دانم از کسانی که در جمع آوری، ویرایش و چاپ این کتاب متحمل زحماتی شده اند کمال قدردانی را بنمایم. امید است این سعی ناچیز مقبول افتد.

نرگس علی مردانی

فروردین ۱۳۹۰

دل مومن خانه اہل بیت است و از زمین دل مومن بہ آسمان می بارد، مثل زمین
کر بلا در روز عاشورا.

اعمال مومن مال امام، صفات مومن مال پیامبر (ص) و ذات مومن مال خداست. «
مجالس ذکر اہل بیت حوض کوثر است، انسان را تمیز و سبک می کند. روضہ ای از
روضہ ہای بہشت است.»

اینها اہل بیت (ع) المحرم حقیقی هستند. من کجایم تو انم محرم مثل اینہا پیدا کنم. از
پدر محرم تن از مادر محرم تن از ہر انسانی امین تر.

حاج اسماعیل دولابی

